

P.Z. br. 74



HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/143

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 26. studenoga 2020.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192., a u svezi članka 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 26. studenoga 2020. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu, državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića i Juru Martinovića, te predstojnicu Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost Maju Čavlović.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/19-11/03
URBROJ: 50301-29/09-20-10

Zagreb, 26. studenoga 2020.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu, državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića i Juru Martinovića te predstojnicu Ureda Vijeća za nacionalnu sigurnost Maju Čavlović.



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I PORTUGALSKOJ REPUBLIKE
O UZAJAMNOJ ZAŠTITI KLASIFICIRANIH PODATAKA**

Zagreb, studeni 2020.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I PORTUGALSKЕ REPUBLIKE O UZAJAMNOJ ZAŠTITI KLASIFICIRANIH PODATAKA

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Ugovora između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka sadržana je u odredbi članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Potreba za međunarodnom razmjenom podataka ili materijala, koji su prema nacionalnom zakonodavstvu klasificirani ili označeni jednim od zakonom utvrđenih stupnjeva tajnosti, načelno je izraz s jedne strane bliskih vanjskopolitičkih odnosa između država, a s druge strane povećane potrebe za njihovim uzajamnim i usklađenim djelovanjem na rješavanju suvremenih, osobito sigurnosnih problema koji često svojim razmjerima i kompleksnošću nadilaze nacionalne okvire.

Također je međunarodna razmjena i zaštita klasificiranih podataka na navedeni način obuhvaćena i pojedinim zakonima koji uređuju neka područja rada državne uprave (npr. Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske i sl.).

Zakonima kojima se uređuje područje informacijske sigurnosti osigurana je primjena potrebnih mjera i standarda u razmjeni klasificiranih podataka između Republike Hrvatske i drugih zemalja i organizacija kao i u postupcima sklapanja međunarodnih ugovora kojima se razmjenjuju i štite klasificirani podaci između Republike Hrvatske i drugih zemalja i organizacija. Podzakonskim aktima donesenim na temelju zakona koji su uredili područje informacijske sigurnosti, uspostavljeni su strukovni standardi za odgovarajuće, cijelovito uređenje zaštite klasificiranih podataka, kako na unutarnjem tako i na međunarodnom planu.

Suradnja između Republike Hrvatske i Portugalske Republike u području razmjene klasificiranih podataka temelji se na zajedničkim interesima i razvoju odnosa dviju država u području informacijske sigurnosti kao i u ostalim područjima međudržavne suradnje. Slijedom toga, a s obzirom da su tijekom 2007. doneseni zakoni kojima je uređeno područje zaštite klasificiranih podataka u Republici Hrvatskoj, ocijenjeno je da postoji potreba za uređivanjem suradnje između Republike Hrvatske i Portugalske Republike, u području zaštite klasificiranih podataka.

Sukladno rješenjima i standardima utvrđenim u spomenutim propisima, potpisani je 30. lipnja 2020. u Zagrebu, Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka, kojim se u odnosima Republike Hrvatske i Portugalske Republike stvara pravni okvir te uspostavljaju pravila uzajamne zaštite klasificiranih podataka, koja će se odnositi na sve buduće ugovore o suradnji i klasificirane ugovore koje ugovorne stranke sklapaju, a koji sadrže ili uključuju klasificirane podatke.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka, kako bi njegove odredbe u smislu članka 141. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Ugovorom se uspostavlja pravni okvir za osiguranje zaštite klasificiranih podataka koji zajednički nastaju ili se razmjenjuju između ugovornih stranaka, određuju se nadležna tijela za provedbu Ugovora, utvrđuju se istoznačni stupnjevi tajnosti, postupanje s klasificiranim podacima, obveze u pogledu nacionalnih mjera za zaštitu klasificiranih podataka, mehanizmi prijenosa klasificiranih podataka, sadržane su posebne odredbe o klasificiranim ugovorima, uređuje se način ostvarivanja posjeta i sastanaka stručnjaka, postupanje u slučaju povreda sigurnosti kao i pitanje troškova nastalih u provedbi Ugovora.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. ZAKONI KOJIMA SE POTVRĐUJU MEĐUNARODNI UGOVORI

Temelj za donošenje ovoga Zakona nalazi se u članku 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17, 29/18, 53/20, 119/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20), prema kojem se zakoni kojima se, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, potvrđuju međunarodni ugovori donose u pravilu u jednom čitanju, a postupak donošenja pokreće se podnošenjem konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora.

Naime, s obzirom na razloge navedene u točkama II. i III. ovoga Prijedloga, kao i činjenicu da je Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka značajan mehanizam za ostvarivanje zaštite u području informacijske sigurnosti te zaštite klasificiranih podataka koji se razmjenjuju između Republike Hrvatske i Portugalske Republike, ocjenjuje se da postoji interes da Republika Hrvatska što skrije okonča svoj unutarnji pravni postupak, kako bi se stvorile pretpostavke da Ugovor, u skladu sa svojim odredbama, u odnosima dviju država stupi na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost biti vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu ne može mijenjati ili dopunjavati tekst međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Konačni prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti u jednom čitanju.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU UGOVORA
IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I PORTUGALSKOJ REPUBLIKE
O UZAJAMNOJ ZAŠTITI KLASIFICIRANIH PODATAKA**

Članak 1.

Potvrđuje se Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka, potpisani u Zagrebu 30. lipnja 2020., u izvorniku na hrvatskom, portugalskom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Ugovora iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku, glasi:

**UGOVOR
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE
I
PORTUGALSKOJ REPUBLIKE
O UZAJAMNOJ ZAŠTITI KLASIFICIRANIH PODATAKA**

Republika Hrvatska i Portugalska Republika (u dalnjem tekstu „stranke“),
shvaćajući da dobra suradnja može zahtijevati razmjenu klasificiranih podataka između stranaka,
želeći uspostaviti skup pravila koja uređuju uzajamnu zaštitu klasificiranih podataka koji se razmjenjuju ili nastaju tijekom suradnje između stranaka,
sporazumjeli su se kako slijedi:

**Članak 1.
Svrha i područje primjene**

Ovaj Ugovor uspostavlja pravila za osiguravanje zaštite klasificiranih podataka koji zajednički nastaju ili se razmjenjuju između stranaka.

Članak 2. Definicije

Za potrebe ovog Ugovora:

- (1) „**klasificirani podaci**“ označava bilo koje podatke, neovisno o obliku, koje treba zaštititi od povrede sigurnosti i koji su klasificirani u skladu s nacionalnim zakonima i propisima stranke pošiljateljice;
- (2) „**nužnost pristupa podacima za obavljanje poslova iz djelokruga**“ označava nužnost pristupa klasificiranim podacima u okviru radnog mjesta i za obavljanje određenog zadatka;
- (3) „**povreda sigurnosti**“ označava bilo koji oblik neovlaštenog otkrivanja, zlouporabe, izmjene, oštećivanja ili uništavanja klasificiranih podataka, kao i bilo koje drugo činjenje ili nečinjenje, čiji je rezultat gubitak njihove povjerljivosti, cjelevitosti ili dostupnosti;
- (4) „**stranka pošiljateljica**“ označava stranku koja je stvorila klasificirane podatke;
- (5) „**stranka primateljica**“ označava stranku kojoj se prenose klasificirani podaci stranke pošiljateljice;
- (6) „**nacionalno sigurnosno tijelo**“ označava nacionalno tijelo odgovorno za provedbu i nadzor ovog Ugovora;
- (7) „**nadležno tijelo**“ označava nacionalno sigurnosno tijelo ili drugo nacionalno tijelo koje, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, provodi ovaj Ugovor;
- (8) „**ugovaratelj**“ označava fizičku ili pravnu osobu koja ima pravnu sposobnost sklapanja klasificiranih ugovora;
- (9) „**klasificirani ugovor**“ označava ugovor između dva ili više ugovaratelja koji sadrži klasificirane podatke ili čija provedba zahtijeva pristup klasificiranim podacima;
- (10) „**uvjerenje o sigurnosnoj provjeri osobe**“ označava potvrdu nadležnog sigurnosnog tijela kojom se, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, potvrđuje da fizička osoba ispunjava uvjete za pristup klasificiranim podacima;
- (11) „**uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe**“ označava potvrdu nadležnog sigurnosnog tijela kojom se, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, potvrđuje da pravna ili fizička osoba ima fizičke i organizacijske kapacitete kojima se ispunjavaju uvjeti za pristup i postupanje s klasificiranim podacima;
- (12) „**treća strana**“ označava bilo koju državu, organizaciju ili pravnu osobu koja nije stranka ovog Ugovora.

Članak 3. Stupnjevi tajnosti

Stranke su suglasne da su sljedeći stupnjevi tajnosti istoznačni:

Za Republiku Hrvatsku	Za Portugalsku Republiku	Istoznačnica na engleskom
VRLO TAJNO	MUITO SECRETO	TOP SECRET
TAJNO	SECRETO	SECRET
POVJERLJIVO	CONFIDENCIAL	CONFIDENTIAL
OGRANIČENO	RESERVADO	RESTRICTED

Članak 4.
Nacionalna sigurnosna tijela

1. Nacionalna sigurnosna tijela stranaka su:

Za Republiku Hrvatsku:

- Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost;

Za Portugalsku Republiku:

- Nacionalno sigurnosno tijelo.

2. Nacionalna sigurnosna tijela dostavljaju jedno drugom svoje službene kontakt podatke.
3. Stranke diplomatskim putem obavješćuju jedna drugu o promjenama nacionalnih sigurnosnih tijela, što ne predstavlja izmjenu i dopunu ovog Ugovora.
4. Nacionalna sigurnosna tijela obavješćuju jedno drugo, na zahtjev, o važećim nacionalnim zakonima i propisima kojima se uređuje zaštita klasificiranih podataka i razmjenjuju podatke o sigurnosnim standardima, postupcima i praksama za zaštitu klasificiranih podataka.

Članak 5.
Mjere zaštite i pristup klasificiranim podacima

1. Stranke, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima, provode sve odgovarajuće mjere za zaštitu klasificiranih podataka koji se razmjenjuju ili nastaju u skladu s ovim Ugovorom.
2. Stranke osiguravaju isti stupanj zaštite za ranije navedene klasificirane podatke kao što je predviđen za nacionalne klasificirane podatke istoznačnog stupnja tajnosti, kako je određeno u članku 3. ovog Ugovora.
3. Stranka pošiljateljica pisano obavješćuje stranku primateljicu o bilo kojoj promjeni stupnja tajnosti ustupljenih klasificiranih podataka, kako bi se primjenile odgovarajuće sigurnosne mjere.
4. Pristup klasificiranim podacima imaju samo osobe kojima je, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, odobren pristup klasificiranim podacima istoznačnog stupnja tajnosti i kojima je to nužno za obavljanje poslova iz djelokruga.
5. U okviru područja primjene ovog Ugovora, svaka stranka priznaje uvjerenje o sigurnosnoj provjeri osobe i uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe koje je izdala druga stranka.
6. Nadležna sigurnosna tijela, na zahtjev i u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, pomažu jedno drugom u provedbi sigurnosnih provjera nužnih za primjenu ovog Ugovora.
7. U okviru područja primjene ovog Ugovora, nacionalna sigurnosna tijela bez odgode obavješćuju jedno drugo o bilo kojoj izmjeni u pogledu uvjerenja o sigurnosnoj provjeri osobe i uvjerenja o sigurnosnoj provjeri pravne osobe, posebice u vezi s povlačenjem ili promjenom stupnja tajnosti.

8. Na zahtjev nacionalnog sigurnosnog tijela stranke pošiljateljice, nacionalno sigurnosno tijelo stranke primateljice izdaje pisani potvrdu da fizička osoba ima pravo pristupa klasificiranim podacima.
9. Stranka primateljica:
 - a) dostavlja klasificirane podatke trećoj strani samo na temelju prethodnog pisanog pristanka stranke pošiljateljice;
 - b) označava primljene klasificirane podatke u skladu s istoznačnim stupnjem tajnosti utvrđenim u članku 3.;
 - c) koristi klasificirane podatke samo za svrhe za koje su dostavljeni.
10. Predstavnici nadležnih tijela mogu se međusobno posjećivati kako bi analizirali učinkovitost mjera usvojenih za zaštitu klasificiranih podataka.

Članak 6. Prijenos klasificiranih podataka

1. Klasificirani podaci prenose se između stranaka, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima stranke pošiljateljice, najčešće diplomatskim putem, ili na drugi način koji dogovore nadležna tijela.
2. Stranka primateljica pisano potvrđuje primitak klasificiranih podataka označenih kao **POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL / CONFIDENTIAL** ili više.

Članak 7. Umnožavanje i prevodenje klasificiranih podataka

1. Podaci označeni kao **TAJNO / SECRETO / SECRET** ili više prevode se ili umnožavaju samo u iznimnim slučajevima, na temelju prethodnog pisanog pristanka stranke pošiljateljice.
2. Svi umnoženi primjeri klasificiranih podataka označavaju se izvornom oznakom stupnja tajnosti i takvi umnoženi podaci stavlju se pod isti nadzor kao izvorni podaci, dok je broj umnoženih primjeraka ograničen na broj potreban u službene svrhe.
3. Prijevod se označava izvornom oznakom stupnja tajnosti i nosi odgovarajuću napomenu na jeziku prijevoda da prijevod sadrži klasificirane podatke stranke pošiljateljice.

Članak 8. Uništavanje klasificiranih podataka

1. Klasificirani podaci uništavaju se na način koji onemogućava njihovo djelomično ili potpuno obnavljanje.

2. Podaci označeni kao VRLO TAJNO / MUITO SECRETO / TOP SECRET ne uništavaju se i vraćaju se stranci pošiljateljici nakon što ih se prestane smatrati potrebnima.
3. Stranka pošiljateljica može, dodatnim označavanjem ili slanjem naknadne pisane obavijesti, zabraniti uništavanje klasificiranih podataka, a ako je uništavanje klasificiranih podataka zabranjeno, oni se vraćaju stranci pošiljateljici.
4. U kriznoj situaciji, kada je nemoguće zaštititi ili vratiti klasificirane podatke koji su razmijenjeni ili nastali u skladu s ovim Ugovorom, klasificirani podaci se odmah uništavaju, a stranka primateljica što je prije moguće obavješćuje nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice o tom uništavanju.

Članak 9. Klasificirani ugovori

1. U slučaju klasificiranih ugovora koji se provode na državnom području jedne od stranaka, nadležno sigurnosno tijelo druge stranke dostavlja prethodnu pisano potvrdu da predloženi ugovaratelj posjeduje uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe odgovarajućeg stupnja tajnosti.
2. Ugovaratelj ili podugovaratelj, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, osigurava da su sve osobe koje imaju pristup klasificiranim podacima informirane o svojoj odgovornosti u smislu zaštite klasificiranih podataka.
3. Svako nacionalno sigurnosno tijelo može zatražiti od drugoga obavljanje sigurnosne inspekcije u objektu koji se nalazi na državnom području njegove države kako bi se osiguralo kontinuirano poštivanje sigurnosnih standarda u skladu s važećim nacionalnim zakonima i propisima.
4. Klasificirani ugovori sklopljeni između ugovaratelja stranaka u skladu s odredbama ovog Ugovora uključuju odgovarajuće projektno-sigurnosne upute kojima se određuju najmanje sljedeći aspekti:
 - a) popis klasificiranih podataka uključenih u klasificirani ugovor i njihov stupanj tajnosti;
 - b) postupak za komunikaciju o promjeni stupnja tajnosti podataka;
 - c) komunikacijski putovi i sredstva za elektromagnetski prijenos;
 - d) postupak za prijevoz klasificiranih podataka;
 - e) obveza obavješćivanja o bilo kojem stvarnom neovlaštenom otkrivanju, zlouporabi ili gubitku klasificiranih podataka, ili o sumnji u neovlašteno otkrivanje, zlouporabu ili gubitak klasificiranih podataka.
5. Primjerak projektno-sigurnosnih uputa klasificiranog ugovora prosljeđuje se nadležnom tijelu stranke u kojoj se klasificirani ugovor treba provesti, kako bi se omogućilo odgovarajuće sigurnosno nadgledanje i nadzor.

Članak 10.
Posjeti

1. Posjeti koji zahtijevaju pristup klasificiranim podacima podlježu prethodnom pisanom pristanku koji daju nadležna sigurnosna tijela u skladu s važećim nacionalnim zakonima i propisima, uz izuzetak posjeta koji zahtijevaju pristup klasificiranim podacima označenim kao OGRANIČENO / RESERVADO / RESTRICTED, koji se mogu dogovarati izravno između savjetnika za informacijsku sigurnost odnosnih tijela.
2. Zahtjev za posjet podnosi se putem nadležnog sigurnosnog tijela stranke domaćina najmanje dvadeset (20) dana prije posjeta i uključuje:
 - a) ime i prezime posjetitelja, mjesto i datum rođenja, državljanstvo, broj putovnice ili osobne iskaznice;
 - b) naziv tijela koje posjetitelj predstavlja;
 - c) naziv i adresu tijela koje se posjećuje, uključujući ime i telefonski broj osobe za kontakt;
 - d) potvrdu o uvjerenju o sigurnosnoj provjeri osobe posjetitelja i njegovoj valjanosti;
 - e) svrhu posjeta, uključujući najviši stupanj klasificiranih podataka koji će biti uključeni;
 - f) očekivani datum i trajanje posjeta, a u slučaju ponovljenih posjeta, navodi se ukupno razdoblje pokriveno posjetima;
 - g) datum, potpis i otisak službenog pečata nadležnog sigurnosnog tijela.
3. U žurnim slučajevima, zahtjev za posjet podnosi se najmanje sedam (7) dana unaprijed.
4. Nacionalno sigurnosno tijelo stranke koja primi zahtjev za posjet o odluci pravodobno obavješćuje nacionalno sigurnosno tijelo stranke koja podnosi zahtjev.
5. Posjet fizičkih osoba iz treće stranke koji zahtijeva pristup klasificiranim podacima stranke pošiljaljice odobrava se samo pisanim pristankom nacionalnog sigurnosnog tijela stranke pošiljaljice.
6. Nacionalno sigurnosno tijelo stranke domaćina daje primjerak odobrenog zahtjeva za posjet savjetnicima za informacijsku sigurnost tijela koje se posjećuje.
7. Valjanost odobrenja posjeta nije dulja od dvanaest (12) mjeseci.
8. Nacionalna sigurnosna tijela mogu usuglasiti sastavljanje popisa osoba ovlaštenih za ponovljene posjete, koji je valjan tijekom početnog razdoblja od dvanaest (12) mjeseci i može se, temeljem dogovora, prodlužiti za daljnje razdoblje koje ne prelazi sljedećih dvanaest (12) mjeseci.
9. Nakon što su nacionalna sigurnosna tijela odobrila popis za ponovljene posjete, uvjeti pojedinih posjeta izravno se dogovaraju sa savjetnicima za informacijsku sigurnost tijela koja se posjećuju.

10. Bilo koji klasificirani podaci koje posjetitelj dobije smatraju se klasificiranim podacima ustupljenim na temelju ovog Ugovora.

**Članak 11.
Povreda sigurnosti**

1. U slučaju stvarne povrede sigurnosti ili sumnje u povedu sigurnosti, nacionalno sigurnosno tijelo stranke u kojoj je do nje došlo bez odgode pisano obavješće nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice i pokreće odgovarajući postupak, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, kako bi se utvrdile okolnosti povrede sigurnosti, razmjer štete i mjere provedene za njezino ublažavanje.
2. Zaključci ranije navedenih postupaka prosljeđuju se nacionalnom sigurnosnom tijelu stranke pošiljateljice.
3. Ako do povrede sigurnosti dođe u trećoj državi, nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice bez odgode poduzima radnje iz stavaka 1. i 2. ovog članka.
4. Druga stranka, ako je potrebno, surađuje u postupcima iz stavka 1. ovog članka.

**Članak 12.
Troškovi**

Svaka stranka snosi svoje vlastite troškove koji nastanu u provedbi ovog Ugovora i njegovom nadzoru.

**Članak 13.
Rješavanje sporova**

Bilo koji spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog Ugovora rješavat će se pregovorima između stranaka diplomatskim putem.

**Članak 14.
Izmjene i dopune**

1. Stranke mogu izmijeniti i dopuniti ovaj Ugovor na temelju uzajamnog pisanog pristanka.
2. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu s uvjetima naznačenim u članku 16. ovog Ugovora.

**Članak 15.
Trajanje i prestanak**

1. Ovaj Ugovor ostaje na snazi na neodređeno vrijeme.

2. Bilo koja stranka može, u svako doba, okončati ovaj Ugovor pisanom obaviješću drugoj stranci diplomatskim putem.
3. Ovaj Ugovor prestaje šest (6) mjeseci nakon datuma primitka ranije spomenute obavijesti.
4. Usprkos prestanku, svi klasificirani podaci ustupljeni u skladu s ovim Ugovorom nastavlju se štititi u skladu s ovdje navedenim odredbama, sve dok stranka pošiljateljica ne oslobodi stranku primateljicu te obveze.

Članak 16.
Stupanje na snagu

Ovaj Ugovor stupa na snagu trideset (30) dana nakon datuma primitka posljednje pisane obavijesti, diplomatskim putem, kojom se priopćuje okončanje unutarnjih postupaka svake stranke potrebnih za tu svrhu.

Članak 17.
Registracija

Nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, stranka na čijem je državnom području potpisana ovaj Ugovor dostavlja ga radi registracije Tajništvu Ujedinjenih naroda, u skladu s člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda, te obavješćuje drugu stranku o okončanju ovog postupka, navodeći odnosni broj registracije.

Sastavljeno u Zagrebu dana 30. lipnja 2020. u dva izvornika, svaki na hrvatskom, portugalskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednak vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Maja Čavlović, v. r.
predstojnica Ureda Vijeća
za nacionalnu sigurnost

ZA PORTUGALSKU REPUBLIKU

Jorge Silva Lopes, v. r.
veleposlanik Portugala

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je središnjeg državnog tijela nadležnog za poslove informacijske sigurnosti.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Ugovor iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka, sukladno odredbama članka 140. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 - pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana ovim Ugovorom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan i u odnosima s drugom ugovornom strankom.

Članak 2. sadrži tekst Ugovora u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđuje se da je provedba Zakona u djelokrugu središnjeg državnog tijela nadležnog za poslove informacijske sigurnosti.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Ugovor između Republike Hrvatske i Portugalske Republike o uzajamnoj zaštiti klasificiranih podataka nije na snazi te da će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti sukladno odredbi članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora (Narodne novine, broj 28/96).

Člankom 5. uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

PRILOG – Preslika teksta Ugovora u izvorniku na hrvatskom jeziku

**UGOVOR
IZMEĐU
REPUBLIKE HRVATSKE
I
PORTUGALSKЕ REPUBLIKE
O UZAJAMNOJ ZAŠTITI KLASIFICIRANIH PODATAKA**

Republika Hrvatska i Portugalska Republika (u dalnjem tekstu „stranke“),
shvaćajući da dobra suradnja može zahtijevati razmjenu klasificiranih podataka između stranaka,
želeći uspostaviti skup pravila koja uređuju uzajamnu zaštitu klasificiranih podataka koji se
razmjenjuju ili nastaju tijekom suradnje između stranaka,
sporazumjele su se kako slijedi:

**Članak 1.
Svrha i područje primjene**

Ovaj Ugovor uspostavlja pravila za osiguravanje zaštite klasificiranih podataka koji zajednički nastaju
ili se razmjenjuju između stranaka.

**Članak 2.
Definicije**

Za potrebe ovog Ugovora:

- (1) „**klasificirani podaci**“ označava bilo koje podatke, neovisno o obliku, koje treba zaštititi od povrede sigurnosti i koji su klasificirani u skladu s nacionalnim zakonima i propisima stranke pošiljateljice;
- (2) „**nužnost pristupa podacima za obavljanje poslova iz djelokruga**“ označava nužnost pristupa klasificiranim podacima u okviru radnog mjeseta i za obavljanje određenog zadatka;
- (3) „**povreda sigurnosti**“ označava bilo koji oblik neovlaštenog otkrivanja, zlouporabe, izmjene, oštećivanja ili uništavanja klasificiranih podataka, kao i bilo koje drugo činjenje ili nečinjenje, čiji je rezultat gubitak njihove povjerljivosti, cjevitosti ili dostupnosti;
- (4) „**stranka pošiljateljica**“ označava stranku koja je stvorila klasificirane podatke;
- (5) „**stranka primateljica**“ označava stranku kojoj se prenose klasificirani podaci stranke pošiljateljice;
- (6) „**nacionalno sigurnosno tijelo**“ označava nacionalno tijelo odgovorno za provedbu i nadzor ovog Ugovora;
- (7) „**nadležno tijelo**“ označava nacionalno sigurnosno tijelo ili drugo nacionalno tijelo koje, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, provodi ovaj Ugovor;
- (8) „**ugovaratelj**“ označava fizičku ili pravnu osobu koja ima pravnu sposobnost sklapanja klasificiranih ugovora;

- (9) „**klasificirani ugovor**“ označava ugovor između dva ili više ugovaratelja koji sadrži klasificirane podatke ili čija provedba zahtjeva pristup klasificiranim podacima;
- (10) „**uvjerenje o sigurnosnoj provjeri osobe**“ označava potvrdu nadležnog sigurnosnog tijela kojom se, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, potvrđuje da fizička osoba ispunjava uvjete za pristup klasificiranim podacima;
- (11) „**uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe**“ označava potvrdu nadležnog sigurnosnog tijela kojom se, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, potvrđuje da pravna ili fizička osoba ima fizičke i organizacijske kapacitete kojima se ispunjavaju uvjeti za pristup i postupanje s klasificiranim podacima;
- (12) „**treća strana**“ označava bilo koju državu, organizaciju ili pravnu osobu koja nije stranka ovog Ugovora.

Članak 3. Stupnjevi tajnosti

Stranke su suglasne da su sljedeći stupnjevi tajnosti istoznačni:

Za Republiku Hrvatsku	Za Portugalsku Republiku	Istoznačnica na engleskom
VRLO TAJNO	MUITO SECRETO	TOP SECRET
TAJNO	SECRETO	SECRET
POVJERLJIVO	CONFIDENCIAL	CONFIDENTIAL
OGRANIČENO	RESERVADO	RESTRICTED

Članak 4. Nacionalna sigurnosna tijela

1. Nacionalna sigurnosna tijela stranaka su:

Za Republiku Hrvatsku:

- Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost;

Za Portugalsku Republiku:

- Nacionalno sigurnosno tijelo.

2. Nacionalna sigurnosna tijela dostavljaju jedno drugom svoje službene kontakt podatke.

3. Stranke diplomatskim putem obavešćuju jedna drugu o promjenama nacionalnih sigurnosnih tijela, što ne predstavlja izmjenu i dopunu ovog Ugovora.

4. Nacionalna sigurnosna tijela obavešćuju jedno drugo, na zahtjev, o važećim nacionalnim zakonima i propisima kojima se uređuje zaštita klasificiranih podataka i razmjenjuju podatke o sigurnosnim standardima, postupcima i praksama za zaštitu klasificiranih podataka.

Članak 5. Mjere zaštite i pristup klasificiranim podacima

1. Stranke, u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i propisima, provode sve odgovarajuće mjere za zaštitu klasificiranih podataka koji se razmjenjuju ili nastaju u skladu s ovim Ugovorom.

2. Stranke osiguravaju isti stupanj zaštite za ranije navedene klasificirane podatke kao što je predviđen za nacionalne klasificirane podatke istoznačnog stupnja tajnosti, kako je određeno u članku 3. ovog Ugovora.
3. Stranka pošiljateljica pisano obavješćuje stranku primateljicu o bilo kojoj promjeni stupnja tajnosti ustupljenih klasificiranih podataka, kako bi se primjenile odgovarajuće sigurnosne mjere.
4. Pristup klasificiranim podacima imaju samo osobe kojima je, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, odobren pristup klasificiranim podacima istoznačnog stupnja tajnosti i kojima je to nužno za obavljanje poslova iz djelokruga.
5. U okviru područja primjene ovog Ugovora, svaka stranka priznaje uvjerenje o sigurnosnoj provjeri osobe i uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe koje je izdala druga stranka.
6. Nadležna sigurnosna tijela, na zahtjev i u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, pomažu jedno drugom u provedbi sigurnosnih provjera nužnih za primjenu ovog Ugovora.
7. U okviru područja primjene ovog Ugovora, nacionalna sigurnosna tijela bez odgode obavješćuju jedno drugo o bilo kojoj izmjeni u pogledu uvjerenja o sigurnosnoj provjeri osobe i uvjerenja o sigurnosnoj provjeri pravne osobe, posebice u vezi s povlačenjem ili promjenom stupnja tajnosti.
8. Na zahtjev nacionalnog sigurnosnog tijela stranke pošiljateljice, nacionalno sigurnosno tijelo stranke primateljice izdaje pisani potvrdu da fizička osoba ima pravo pristupa klasificiranim podacima.
9. Stranka primateljica:
 - a) dostavlja klasificirane podatke trećoj strani samo na temelju prethodnog pisanih pristanka stranke pošiljateljice;
 - b) označava primljene klasificirane podatke u skladu s istoznačnim stupnjem tajnosti utvrđenim u članku 3.;
 - c) koristi klasificirane podatke samo za svrhe za koje su dostavljeni.
10. Predstavnici nadležnih tijela mogu se međusobno posjećivati kako bi analizirali učinkovitost mjera usvojenih za zaštitu klasificiranih podataka.

Članak 6. Prijenos klasificiranih podataka

1. Klasificirani podaci prenose se između stranaka, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima stranke pošiljateljice, najčešće diplomatskim putem, ili na drugi način koji dogovore nadležna tijela.
2. Stranka primateljica pisano potvrđuje primitak klasificiranih podataka označenih kao POVJERLJIVO / CONFIDENCIAL / CONFIDENTIAL ili više.

Članak 7.

Umnožavanje i prevođenje klasificiranih podataka

1. Podaci označeni kao TAJNO / SECRETO / SECRET ili više prevode se ili umnožavaju samo u iznimnim slučajevima, na temelju prethodnog pisanog pristanka stranke pošiljateljice.
2. Svi umnoženi primjeri klasificiranih podataka označavaju se izvornom oznakom stupnja tajnosti i takvi umnoženi podaci stavlju se pod isti nadzor kao izvorni podaci, dok je broj umnoženih primjeraka ograničen na broj potreban u službene svrhe.
3. Prijevod se označava izvornom oznakom stupnja tajnosti i nosi odgovarajuću napomenu na jeziku prijevoda da prijevod sadrži klasificirane podatke stranke pošiljateljice.

Članak 8.

Uništavanje klasificiranih podataka

1. Klasificirani podaci uništavaju se na način koji onemogućava njihovo djelomično ili potpuno obnavljanje.
2. Podaci označeni kao VRLO TAJNO / MUITO SECRETO / TOP SECRET ne uništavaju se i vraćaju se stranci pošiljateljici nakon što ih se prestane smatrati potrebnima.
3. Stranka pošiljateljica može, dodatnim označavanjem ili slanjem naknadne pisane obavijesti, zabraniti uništavanje klasificiranih podataka, a ako je uništavanje klasificiranih podataka zabranjeno, oni se vraćaju stranci pošiljateljici.
4. U kriznoj situaciji, kada je nemoguće zaštititi ili vratiti klasificirane podatke koji su razmijenjeni ili nastali u skladu s ovim Ugovorom, klasificirani podaci se odmah uništavaju, a stranka primateljica što je prije moguće obaveštuje nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice o tom uništavanju.

Članak 9.

Klasificirani ugovori

1. U slučaju klasificiranih ugovora koji se provode na državnom području jedne od stranaka, nadležno sigurnosno tijelo druge stranke dostavlja prethodnu pisu potvrdu da predloženi ugovaratelj posjeduje uvjerenje o sigurnosnoj provjeri pravne osobe odgovarajućeg stupnja tajnosti.
2. Ugovaratelj ili podugovaratelj, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, osigurava da su sve osobe koje imaju pristup klasificiranim podacima informirane o svojoj odgovornosti u smislu zaštite klasificiranih podataka.
3. Svako nacionalno sigurnosno tijelo može zatražiti od drugoga obavljanje sigurnosne inspekcije u objektu koji se nalazi na državnom području njegove države kako bi se osiguralo kontinuirano poštivanje sigurnosnih standarda u skladu s važećim nacionalnim zakonima i propisima.
4. Klasificirani ugovori sklopljeni između ugovaratelja stranaka u skladu s odredbama ovog Ugovora uključuju odgovarajuće projektno-sigurnosne upute kojima se određuju najmanje sljedeći aspekti:

- a) popis klasificiranih podataka uključenih u klasificirani ugovor i njihov stupanj tajnosti;
 - b) postupak za komunikaciju o promjeni stupnja tajnosti podataka;
 - c) komunikacijski putovi i sredstva za elektromagnetski prijenos;
 - d) postupak za prijevoz klasificiranih podataka;
 - e) obveza obavješćivanja o bilo kojem stvarnom neovlaštenom otkrivanju, zloupорabi ili gubitku klasificiranih podataka, ili o sumnji u neovlašteno otkrivanje, zloupорabu ili gubitak klasificiranih podataka.
5. Primjerak projektno-sigurnosnih uputa klasificiranog ugovora proslijeđuje se nadležnom tijelu stranke u kojoj se klasificirani ugovor treba provesti, kako bi se omogućilo odgovarajuće sigurnosno nadgledanje i nadzor.

Članak 10. Posjeti

- 1. Posjeti koji zahtijevaju pristup klasificiranim podacima podliježu prethodnom pisanom pristanku koji daju nadležna sigurnosna tijela u skladu s važećim nacionalnim zakonima i propisima, uz izuzetak posjeta koji zahtijevaju pristup klasificiranim podacima označenim kao OGRANIČENO / RESERVADO / RESTRICTED, koji se mogu dogovarati izravno između savjetnika za informacijsku sigurnost odnosnih tijela.
- 2. Zahtjev za posjet podnosi se putem nadležnog sigurnosnog tijela stranke domaćina najmanje dvadeset (20) dana prije posjeta i uključuje:
 - a) ime i prezime posjetitelja, mjesto i datum rođenja, državljanstvo, broj putovnice ili osobne iskaznice;
 - b) naziv tijela koje posjetitelj predstavlja;
 - c) naziv i adresu tijela koje se posjećuje, uključujući ime i telefonski broj osobe za kontakt;
 - d) potvrdu o uvjerenju o sigurnosnoj provjeri osobe posjetitelja i njegovoj valjanosti;
 - e) svrhu posjeta, uključujući najviši stupanj klasificiranih podataka koji će biti uključeni;
 - f) očekivani datum i trajanje posjeta, a u slučaju ponovljenih posjeta, navodi se ukupno razdoblje pokriveno posjetima;
 - g) datum, potpis i otisak službenog pečata nadležnog sigurnosnog tijela.
- 3. U žurnim slučajevima, zahtjev za posjet podnosi se najmanje sedam (7) dana unaprijed.
- 4. Nacionalno sigurnosno tijelo stranke koja primi zahtjev za posjet o odluci pravodobno obavješćuje nacionalno sigurnosno tijelo stranke koja podnosi zahtjev.
- 5. Posjet fizičkih osoba iz treće stranke koji zahtijeva pristup klasificiranim podacima stranke pošiljateljice odobrava se samo pisanim pristankom nacionalnog sigurnosnog tijela stranke pošiljateljice.
- 6. Nacionalno sigurnosno tijelo stranke domaćina daje primjerak odobrenog zahtjeva za posjet savjetnicima za informacijsku sigurnost tijela koje se posjećuje.
- 7. Valjanost odobrenja posjeta nije dulja od dvanaest (12) mjeseci.

8. Nacionalna sigurnosna tijela mogu usuglasiti sastavljanje popisa osoba ovlaštenih za ponovljene posjete, koji je valjan tijekom početnog razdoblja od dvanaest (12) mjeseci i može se, temeljem dogovora, prodljiti za daljnje razdoblje koje ne prelazi sljedećih dvanaest (12) mjeseci.
9. Nakon što su nacionalna sigurnosna tijela odobrila popis za ponovljene posjete, uvjeti pojedinih posjeta izravno se dogovaraju sa savjetnicima za informacijsku sigurnost tijela koja se posjećuju.
10. Bilo koji klasificirani podaci koje posjetitelj dobije smatraju se klasificiranim podacima ustupljenim na temelju ovog Ugovora.

Članak 11. Povreda sigurnosti

1. U slučaju stvarne povrede sigurnosti ili sumnje u povredu sigurnosti, nacionalno sigurnosno tijelo stranke u kojoj je do nje došlo bez odgode pisano obavješćuje nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice i pokreće odgovarajući postupak, u skladu s nacionalnim zakonima i propisima, kako bi se utvrdile okolnosti povrede sigurnosti, razmjer štete i mjere provedene za njezino ublažavanje.
2. Zaključci ranije navedenih postupaka proslijeduju se nacionalnom sigurnosnom tijelu stranke pošiljateljice.
3. Ako do povrede sigurnosti dođe u trećoj državi, nacionalno sigurnosno tijelo stranke pošiljateljice bez odgode poduzima radnje iz stavaka 1. i 2. ovog članka.
4. Druga stranka, ako je potrebno, surađuje u postupcima iz stavka 1. ovog članka.

Članak 12. Troškovi

Svaka stranka snosi svoje vlastite troškove koji nastanu u provedbi ovog Ugovora i njegovom nadzoru.

Članak 13. Rješavanje sporova

Bilo koji spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ovog Ugovora rješavat će se pregovorima između stranaka diplomatskim putem.

Članak 14. Izmjene i dopune

1. Stranke mogu izmijeniti i dopuniti ovaj Ugovor na temelju uzajamnog pisanih pristanka.
2. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu s uvjetima naznačenim u članku 16. ovog Ugovora.

Članak 15.
Trajanje i prestanak

1. Ovaj Ugovor ostaje na snazi na neodređeno vrijeme.
2. Bilo koja stranka može, u svako doba, okončati ovaj Ugovor pisanom obaviješću drugoj stranci diplomatskim putem.
3. Ovaj Ugovor prestaje šest (6) mjeseci nakon datuma primitka ranije spomenute obavijesti.
4. Usprkos prestanku, svi klasificirani podaci ustupljeni u skladu s ovim Ugovorom nastavljaju se štititi u skladu s ovdje navedenim odredbama, sve dok stranka pošiljateljica ne oslobodi stranku primateljicu te obveze.

Članak 16.
Stupanje na snagu

Ovaj Ugovor stupa na snagu trideset (30) dana nakon datuma primitka posljednje pisane obavijesti, diplomatskim putem, kojom se priopćuje okončanje unutarnjih postupaka svake stranke potrebnih za tu svrhu.

Članak 17.
Registracija

Nakon stupanja na snagu ovog Ugovora, stranka na čijem je državnom području potpisana ovaj Ugovor dostavlja ga radi registracije Tajništvu Ujedinjenih naroda, u skladu s člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda, te obavješćuje drugu stranku o okončanju ovog postupka, navodeći odnosni broj registracije.

Sastavljeno u Zagrebu dana 30. lipnja 2020. u dva izvornika, svaki na hrvatskom, portugalskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako vjerodostojni. U slučaju razlika u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

ZA REPUBLIKU HRVATSKU

Maja Čavlović
predstojnica Ureda Vijeća
za nacionalnu sigurnost

ZA PORTUGALSKU REPUBLIKU

Jorge Silva Lopes
veleposlanik Portugala